

Bibliografija

Uvod

- Abel, J., et al. (2018), „Smanjenje broja urgentnih prijema u bolnice: Kompleksna intervencija poboljšanog modela primarne zaštite u zdravlju stanovništva i saosećajne zajednice“, *Britanski žurnal za opštu praksu*, 68(676), e803–e810
- Allen, K. R., et al. (1999), „Stariji punoletnici i njihova deca: Porodični obrasci strukturnog diverziteta“, *Porodični odnosi*, 48(2), 151–7
- Birkjaer, M., et al. (2019), „Izveštaj o dobrom domu za 2019: Šta čini srećan dom?“, Happiness Research Institute/Kingfisher Plc
- Bowlby, J. (2005), *The Making and Breaking of Affectional Bonds*, 1st edn, (London: Routledge)
- Britanska asocijacija za psihoterapiju i savetovanje (2014), „Muškarci i savetovanje: Promenljiv odnos između muškaraca u Ujedinjenom Kraljevstvu i terapija“, www.bacp.co.uk/news/news-from-bacp/archive/28-april-2014-men-and-counselling/
- Britton, R. (1989), ‘The Missing Link: Parental Sexuality in the Oedipus Complex’, kod J. Steiner (ed.), *The Oedipus Complex Today* (London: Routledge), 83–91

- Burnham, J. (1986), *Family Therapy: First Steps Towards a Systematic Approach* (London: Routledge)
- Cagen, S. (2006), *Quirkyalone: A Manifesto for Uncompromising Romantics* (New York: HarperCollins)
- Carter, E. A., i McGoldrick, M. (eds.) (1988), *The Changing Family Life Cycle: A Framework for Family Therapy*, 2nd edn (London: Psychology Press)
- Copeland, W. (2014), 'Longitudinal Patterns of Anxiety from Childhood to Adulthood: The Great Smoky Mountains Study', *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 53(1), 1527–48
- Cryle, P., i Stephens, E. (2018), *Normality: A Critical Genealogy* (Chicago: University of Chicago Press)
- Donath, O. (2017), *Regretting Motherhood: A Study* (California: North Atlantic Books US)
- Dunning, A. (2006), 'Grandparents – An Intergenerational Resource for Families: A UK Perspective', *Journal of Intergenerational Relationships*, 4(1), 127–35
- Fingerman, K., et al. (2012), 'In-Law Relationships Before and After Marriage: Husbands, Wives and Their Mothers-In-Law', *Research in Human Development*, 9(2), 106–25
- Fivush, R. (2011), 'The Development of Autobiographical Memory', *Annual Review of Psychology*, 62(1), 559–82
- Fuentes, A. (2020), „Trenutak ove vrste“, intervju Kriste Tipet za On Being, onbeing.org
- Galindo, I., Boomer, E., i Reagan, D. (2006), *A Family Genogram Workbook* (Virginia: Educational Consultants)
- Golombok, S. (2020), *We Are Family: The Modern Transformation of Parents and Children* (New York: PublicAffairs Books)
- Lippa, R. A. (2005), *Gender, Nature and Nurture* (Philadelphia: Routledge)

-
- Mayes, L., Fonagy, P., i Target, M. (2007), *Development Science and Psychoanalysis: Integration and Innovation* (London: Routledge)
- McCrory, E., et al. (2019), 'Neurocognitive Adaptation and Mental Health Vulnerability Following Maltreatment: The Role of Social Functioning', *Child Maltreatment*, 24(4), 1–17
- McGoldrick, M. (2006), „Monika Makgoldrik o porodičnoj terapiji“, intervju Rendala S. Vajata i Viktora Jaloma, psychotherapy.net
- Messinger, L., i Walker, K. N. (1981), 'From Marriage Breakdown to Remarriage: Parental Tasks and Therapeutic Guidelines', *American Journal of Orthopsychiatry*, 51(3), 429–38
- Patel, V. (2018), 'Acting Early: The Key to Preventing Mental Health Problems', *Journal of the Royal Society of Medicine*, 111(5), 153–7
- Siegel, D. J. (2013), *Parenting from the Inside Out* (New York: TarcherPerigee)
- Singer, J. A., et al. (2012), 'Self-Defining Memories, Scripts, and the Life Story: Narrative Identity in Personality and Psychotherapy', *Journal of Psychotherapy*, 81(6), 569–82
- Waldinger, R. (2016), 'What Makes a Good Life? Lessons from the Longest Study on Happiness', TED Conferences
- Watters, E. (2003), *Urban Tribes: A Generation Redefines Friendship, Family and Commitment* (New York: Bloomsbury)
- Winnicott, D. (1960), 'The Theory of the Parent–Infant Relationship', *International Journal of PsychoAnalysis* 41, 585–95
- Wolynn, M. (2016), *It Didn't Start With You* (New York: Viking)
- Yehuda, R. (2015), „Kako trauma i otpornost prelaze sa generacije na generaciju“, onbeing.org

Porodica Vin

- Bradford, D., i Robin, C. (2021), *Connect: Building Exceptional Relationships with Family, Friends and Colleagues* (New York: Currency)
- Duffell, N. (2000), *The Making of Them: The British Attitude to Children and the Boarding School System*, (London: Lone Arrow Press)
- Feiler, B. (2013), „Priče koje nas vezuju“, *Njujork tajms*, 17. maj
- Fry, R. (2017), ‘Richard Beckhard: The Formulator of Organizational Change’, u Szabla, D. B. et al. (eds.), *The Palgrave Handbook of Organizational Change Thinkers* (Cham: Palgrave Macmillan), 91–105
- genesinlife.org, *Genetics 101: Main Inheritance Patterns*
- Hicks, B. M., Schalet, B. D., Malone, S. M., Iacono, W. G., i McGue, M. (2011), ‘Psychometric and Genetic Architecture of Substance Use Disorder and Behavioral Disinhibition Measures for Gene Association Studies’, *Behavior Genetics*, 41, 459–75
- Liu, M., Jiang, Y., Wedow, R., et al. (2019), ‘Association Studies of Up to 1.2 Million Individuals Yield New Insights Into the Genetic Etiology of Tobacco and Alcohol Use’, *Nature Genetics*, 51, 237–44
- Martin, A. J., et al. (2016), ‘Effects of Boarding School’, *Psychologist*, 29, 412–19
- McCrory, E., De Brito, S. A., Sebastian, C. L., Mechelli, A., Bird, G., Kelly, P., i Viding, E. (2011), ‘Heightened Neural Reactivity to Threat in Child Victims of Family Violence’, *Current Biology*, 21, R947–8
- McCrory, E. J., De Brito, S., Kelly, P.A., Bird, G., Sebastian, C., i Viding, E. (2013), ‘Amygdala Activation in Maltreated Children During Pre-Attentive Emotional Processing’, *British Journal of Psychiatry*, 202 (4), 269–76

- McCrorry, E., et al. (2019), 'Neurocognitive Adaptation and Mental Health Vulnerability Following Maltreatment: The Role of Social Functioning', *Child Maltreatment*, 24(4), 1–17
- Plomin, R. (2018), *Blueprint: How DNA Makes Us Who We Are* (Cambridge, MA: MIT Press)
- Prochaska, J., DiClemente, C., i Norcross, J. (1992), 'In Search of How People Change: Applications to Addictive Behaviors', *American Psychologist*, 47(9), 1102–14
- strategies-for-managing-change.com, 'Beckhard Change Equation'
- UK Trauma Council, 'How Latent Vulnerability Plays Out Over a Child's Life,' <https://uktraumacouncil.org/resource/how-latent-vulnerability-plays-out-over-a-childs-life>
- Porodica Sing i Keli*
- adoptionUK.org, *It Takes a Village to Raise a Child*
- Anon. (2012), „Velika većina u Irskoj podržava gej brakove“, Gej komjuniti njuz, https://web.archive.org/web/20120302153735/http://www.gcn.ie/Overwhelming_Majority_Support_Gay_Marriage_In_Ireland
- Anon. (2015), „Irska je deveta zemlja na svetu po prijateljskom odnosu prema gejevima, rezultat je ankete“, *Gej komjuniti njuz*, 22. jul
- Anon. (2017), „Razumevanje razlike između usvajanja i problema sa mentalnim zdravljem“, Vertava Health Massachusetts, onlajn članak
- Aryan, A. (2012), „Zašto je hinduizam najliberalnija religija“, Apna Bhaarat, <https://apnabhaarat.wordpress.com/2012/03/10/why-hinduism-is-the-most-liberal-religion/>
- BBC Bitesize, Šta kaže hinduizam o homoseksualnosti? www.bbc.co.uk/bitesize/guides/zw8qn39/revision/5
- Beauman, N. (2016), „Da li različite generacije doseljenika razmišljaju drugačije?“, *Aldžazira America*, onlajn članak

- Borba, M. (2021), *Thrivers: The Surprising Reasons Why Some Kids Struggle While Others Shine* (London: Putnam)
- Chopra, D. (2016), „Da li ste tamo gde ste mislili da ćete biti?“, <https://chopra.com/articles/life-expectations-are-you-where-you-thought-you-would-be>
- Colage.org
- Coramadoption.org.uk, „Pet činjenica o LGBT hraniteljstvu i usvajanju“ Gayparentmag.com
- First 4 Adoption (2017), ‘The Great Behaviour Breakdown’, program obuke koju vodi First 4 adoption, www.first4adoption.org.uk
- Hakim, D., i Dalby, D. (2015), „Irska glasa za odobravanje gej brakova, dovodi zemlju na mesto predvodnika“, *Njujork tajms*, 23. maj, A(1), Odeljak A, str. 1
- Iqbal, H., i Golombok, S. (2018), „Igra generacija: Roditeljstvo i ishodi sa decom u drugoj generaciji porodica doseljenika iz Južne Azije u Britaniji“, *Žurnal za međukulturološku psihologiju*, 49(1), 25–43
- Kendrick, J., Lindsey, C., i Tollemache, L. (2006), *Creating New Families*, 1st edn (London: Routledge)
- Maisal, E. (2011), „Šta smatramo normalnim?“, Psihologija danas, <https://www.psychologytoday.com/ca/blog/rethinking-mental-health/201111/what-do-we-mean-normal>
- Rudd Adoption Research Program (1994), Outcomes for Adoptive Parents, <https://www.umass.edu/ruddchair/research/mtarp/key-findings/outcomes-adoptive-parents>
- Sanders, S. (2019), „Porodice i domaćinstva u Ujedinjenom Kraljevstvu: 2019“, Zavod za nacionalnu statistiku, online članak
- Solomon, A. (2014), *Far from the Tree* (London: Vintage)
- Winterman, D. (2010), „Kad usvojenje pukne“, www.123helpme.com

- Woolgar, M., i Simmonds, J. (2019), „Uticaj neurobioloških nauka na politiku i praksu smeštaja porodice“, *Usvajanje i hraniteljstvo*, 43(3), 241–351
- Ziai, R. (2017), „Evolucioni koreni politike identiteta“, *Areo magazin*, onlajn članak

Porodica Tompson

- Anon. (2018), „Sve gore stanje mentalnog zdravlja studenata na univerzitetima i šta se može uraditi“, Zadužbina za mentalno zdravlje, <https://www.mentalhealth.org.uk/blog/declining-state-student-mental-health-universities-and-what-can-be-done>
- Armstrong J. (2017), „Viši ulozi: Generacijske razlike u osećanjima majki i kćerki o kombinovanju materinstva sa karijerom“, *Studies in the Maternal*, 9(1)
- Arnett, J. J. (2006), *Emerging Adulthood: The Winding Road From the Late Teens Through the Twenties* (New York: Oxford University Press)
- Badiani, F., i Desousa, A. (2016), „Sindrom praznog gnezda: Krićka kliniãka razmatranja“, *Indijski žurnal mentalnog zdravlja*, 3(2), 135–42
- Barber, C. E. (1989), 'Transition to the Empty Nest', in S. J. Bahr and E. T. Peterson (eds.), *Aging and the Family* (Washington: Lexington Books), 15–32
- Borelli, J. L., et al. (2017), „Rodne razlike u krivici radne porodice kod roditelja male dece“, *Polne uloge*, 76 (5–6), 356–68
- Bouchard, G. (2014), „Kako roditelji reaguju kada njihova deca odu od kuće? Integrativni pregled“, *Žurnal za razvoj odraslih*, 21(2), 69–79
- Brown, S. L., i Lin, I. (2012), „Siva revolucija razvoda: Sve više razvoda među sredovećnim i starijim odraslima, 1990–2010“, *Gerontološki žurnali: Serija B*, 67(6), 731–41

- Bukodi, E., i Dex, S. (2010), „Loš početak: Postoji li put naviše? Rodne razlike u učinku prvobitnog zaposlenja po ranu karijernu mobilnost z Britaniji“, *Evropska sociološka revija*, 26 (4), 431–46
- Dunning, A. (2006), „Dede i babe – Međugeneracijski resurs za porodice: Gledište iz Ujedinjenog Kraljevstva“, *Žurnal za međugeneracijske odnose*, 4(1), 127–35
- Gottman, J., i Gottman, J. (2017), „Prirodni principi ljubavi“, *Žurnal i revija o teoriji porodice*, 9(1), 7–26
- Gottman, J. M., i Levenson, R. W. (1999), „Šta predviđa promenu u bračnoj interakciji tokom vremena? Studija alternativnih modela“, *Porodični proces*, 38(2), 143–58
- Harkins, E. B. (1978), „Posledice tranzicije praznog gnezda po samoizveštavanje o psihološkoj i fizičkoj dobrobiti“, *Žurnal o braku i porodici*, 40(3), 549–56
- Hendrix, H., i LaKelly Hunt, H. (2021), *Doing Imago Relationship Therapy: In the Space-Between* (New York: W. W. Norton & Co.)
- Hunt, J., i Eisenberg, D. (2010), „Problemi mentalnog zdravlja i ponašanje pri traženju pomoći među studentima“, *Žurnal o zdravlju adolescenata*, 46(1), 3–10
- Joel, S., et al. (2020), „Mašinsko učenje otkriva najrobusnije samoizveštavajuće prediktore kvaliteta veze kroz 43 podužne studije o parovima“, *Beleške Nacionalne akademije nauka Sjedinjenih Američkih Država*, 117(32), 19061–71
- Jungmeen, E. K., i Moen, P. (2002), „Tranzicije penzionisanja, rodna i psihološka dobrobit: Životni kurs, ekološki model“, *Gerontološki žurnali: Serija B*, 57(3), 212–22
- Maté, G., i Neufeld, G. (2013), *Hold On to Your Kids: Why Parents Need to Matter More Than Peers* (London: Ebury Digital)
- McKinlay, S. M., i Jefferys, M. (1974), „Sindrom menopauze“, *Britanski žurnal za preventivnu i socijalnu medicinu*, 28(2), 108–15

- Mitchell, B. A., i Lovegreen, L. D. (2009), „Sindrom praznog gnezda u sredovečnim porodicama: Multimethodsko istraživanje roditeljskih rodnih razlika i kulturološke dinamike“, *Žurnal za porodična pitanja*, 30(12), 1651–70
- Mount, S. D., i Moas, S. (2015), „Pronalaženje nove svrhe za 'prazno gnezdo'“, *Žurnal za porodičnu psihoterapiju*, 26(3), 247–52
- NUK.co.uk (2013), „Kad jednostavno niste dovoljno dobri“, www.nuk.co.uk
- Parker, J., Summerfeldt, L., Hogan, M., i Majeski, S. (2004), „Emocionalna inteligencija i akademski uspeh: Ispitivanje tranzicije iz srednje škole na univerzitet“, *Ličnost i individualne razlike*, 36(1), 163–72
- Radloff, L. S. (1980), „Depresija i prazno gnezdo“, *Rodne uloge*, 6(6), 775–81
- Rubin, L. B. (1979), *Women of a Certain Age: The Midlife Search for Self* (New York: HarperCollins)
- Sartori, A. C., i Zilberman, M. L. (2009), „Ponovno razmatranje koncepta praznog gnezda“, *Revista de Psiquiatria Clinica*, 36(3), 112–22

Porodica Tejlor i Smit

- Bray, J. H., i Hetherington, E. M. (1993), „Porodice u tranziciji: Uvod i pregled“, *Žurnal za porodičnu psihologiju*, 7(1), 3–8
- Bray, J. H., and Kelly, J. (1998), *Stepfamilies: Love, Marriage and Parenting in the First Decade* (New York: Broadway Books)
- Fosha, D., Siegel, D. J., and Solomon, M. F. (2009), *The Healing Power of Emotion: Affective Neuroscience, Development and Clinical Practice* (New York: W. W. Norton & Co.)
- gingerbread.org.uk
- Gordon, D., et al. (2000), „Siromaštvo i socijalna isključenost u Britaniji“, *Zadužbina Džozefa Rauntrija*

- Gottman, J. M. (1993), „Teorija o raspadu i stabilnosti braka“, *Žurnal za porodičnu psihologiju*, 7(11), 57–75
- gov.uk, „Finansijska pomoć ako imate decu“, <https://www.gov.uk/browse/childcare-parenting/financial-help-children>
- Guinart, M., i Grau, M. (2014), „Kvalitativna analiza kratkoročnog i dugoročnog uticaja raspada porodice na decu: Studija slučaja“, *Žurnal za razvod i ponovni brak*, 55(5), 408–22
- Guy, P. (2021), „Domaćinstva po tipu domaćinstva i porodice, Regioni Engleske i zemlaja u sastavu Ujedinjenog Kraljevstva“, Zavod za nacionalnu statistiku
- Hall, R., i Batty, D. (2020), „Ništa me ne motiviše: Onlajn učenje za studente je mučenje“, *Gardijan*, 4. maj
- Hetherington, E. M. (1987), ‘Family Relations Six Years After Divorce’, in K. Pasley and M. Ihinger-Tallman (eds.), *Remarriage and Stepparenting: Current Research and Theory* (New York: Guilford), 185–205
- Hetherington, E. M., i Arasteh, J. (1988), *The Impact of Divorce, Single Parenting and Stepparenting on Children* (New Jersey: Lawrence Erlbaum), 279–98
- Inman, P. (2020), „Broj siromašnih ljudi u radnim porodicama rekordno visok“, *Gardijan*, 6. februar
- Joel, S., et al. (2020), „Mašinsko učenje otkriva najrobusnije samoizveštavajuće prediktore kvaliteta veze kroz 43 podužne studije o parovima“, *Beleške Nacionalne akademije nauka Sjedinjenih Američkih Država*, 117(32), 19061–71
- Zadužbina Džozefa Rauntrija, Uticaj siromaštva na veze, <https://www.jrf.org.uk/data/impact-poverty-relationships>
- mother.ly (2019), *Motherly’s 2019 State of Motherhood Survey Report*
- O’Neill, O. (2015), „Kako studenti i mladi preduzetnici mogu da započnu sopstveni posao dok su na univerzitetu“, *Independent*, 27. novembar

- Papernow, P. (2006), „Kliničko ažuriranje podataka o porodicama sa očuhom ili maćehom“, *Časopis za porodičnu terapiju*, 5(3), 34–42
- Papernow, P. (2012), ‘A Clinician’s View on “Stepfamily Architecture”’, u J. Pryor (ed.), *The International Handbook of Stepfamilies: Policy and Practice in Legal, Research, and Clinical Environments* (Hoboken, NJ: Wiley), 422–54
- phys.org (2019), „Ženke sisara ubijaju potomstvo konkurentkinja kada je malo rerursa“
- Pill, C. (1990), „Porodice sa očuhom ili maćehom: Ponovno definisanje porodice“, *Porodični odnosi*, 39(2), 186–93
- Siromaštvo i socijalna isključenost u Ujedinjenom Kraljevstvu (2011), „Samohrani roditelj“ www.poverty.ac.uk
- Reis, S. (2018), „Žensko lice siromaštva“, Ženska budžetska grupa, www.wbg.org.uk
- Richter, D., i Lemola, S. (2017), „Odrastanje sa samohranom majkom i zadovoljstvo života u zrelim godinama: Test posrednih i moderatorskih faktora“, *PLOS One*, 12(6), 1–15
- Rutter, V. (1994), „Lekcije od porodica sa očuhom ili maćehom“, *Psihologija danas*, onlajn članak, maj
- Stock, L. et al. (2014), „Lični odnosi i siromaštvo: Dokazi i pregled politike“, Institut za međuljudske odnose Tavistok
- Tominay, C. (2021), „Petoro dece u svakom razredu najverovatnije ima potrebu za podrškom u mentalnom zdravlju u jeku lokdauna“, *Dejli telegraf*, 30. januar
- Vaillant, G. E. (2000), „Mehanizmi mentalnog prilagođavanja: Njihova uloga u pozitivnoj psihologiji“, *Američki psiholog*, 55(1), 89–98
- Verity, A. (2020), „Koronavirus: Milion ljudi mlađih od 25 godina suočeno sa nezaposlenošću, upozorava studija“, BBC njuz, 6. maj
- Wittman, J. P. (2001), *Custody Chaos, Personal Peace: Sharing Custody with an Ex Who Drives You Crazy* (New York: Penguin)

Woodall, K. (2020), „Zakon o otuđenju roditelja i zlostavljanju u domaćinstvu u Ujedinjenom Kraljevstvu“, <https://karenwoodall.blog>

Porodica Braun i Frensis

Adler-Baeder, F., et al. (2010), „Procvat u porodicama sa očuhom ili maćehom: Istraživanje kompetentnosti i dobrobiti u omladini Afroamerikanaca“, *Žurnal za zdravlje adolescenata*, 46(4), 396–8

Bethune, S. (2019), „Generacija Z će pre prijaviti brige za mentalno zdravlje“, *Američko psihološko udruženje*, 50(1), 19–20

Britanski medicinski žurnal (2020), „Vreme je da se suzbije rasizam u Nacionalnoj zdravstvenoj službi“, februar

Faust, K., i Manning, S. (2020), „Da bismo zaista umanjili rasne disparitete, moramo priznati da su crni očevi važni“, *Federalist*, 12. jun

Gonzalez, M., et al. (2014), „Iskustva zajedničkog roditeljstva u afroameričkim porodicama: Istraživanje samohranih majki i njihovih vanbračnih ko-roditelja“, *Porodični proces*, 53(1), 33–54

Heald, A. et al. (2018), „Glasanje za ODLAZAK i rasna zloupotreba spram crnaca i manjinskih etničkih zajednica širom Ujedinjenog Kraljevstva: Uticaj na mentalno zdravlje“, *Žurnal Kraljevskog medicinskog društva*, 111(5), 158–61

Kinouani, G. (2021), *Living While Black: The Essential Guide to Overcoming Racial Trauma* (London: Ebury)

Klass, D., Silverman, P. R., i Nickman, S. L. (1996), *Continuing Bonds: New Understandings of Grief* (London: Taylor & Francis)

Knight, M., et al. (2020), „Spasavanje života, unapređenje materinske brige: Naučene lekcije za materinsku brigu u Ujedinjenom Kraljevstvu i Irskoj; Poverljiva ispitivanja smrti i morbiditeta majki 2016–18“, www.npeu.ox.ac.uk

- Massiah, J. (1982), „Žene koje vode domaćinstva“, u *Žene i porodica* (Barbados: Institut za društvenu i ekonomsku politiku)
- Plummer, K. (2021), „Dejvid Lemi iznosi još jedan snažan stav o rasizmu posle viralnog snimka o tome kako 'Biti Englez'“, *Independent*, 31. mart
- Sharpe, J. (1997), „Pitanja mentalnog zdravlja i socijalizacije porodica na Karibima“, u Roopnarine, J., et al., *Advances in Applied Developmental Psychology – Caribbean Families: Diversity among Ethnic Groups* (New York: Ablex Publishing)

Porodica Rosi

- Beck, A. i Steer, R. (1989), „Klinički prediktori potencijalnog samoubistva: Studija od 5 do 10 godina o ljudima koji pokušaju samoubistvo“, *Žurnal o afektivnim poremećajima*, 17(3), 203–9
- Borba, M. (2021), *Thrivers: The Surprising Reasons Why Some Kids Struggle and Others Shine* (New York: Putnam)
- Bowlby, J. (1982), *Attachment* (New York: Basic Books)
- Erlangsen, A., Runeson, J., et al. (2017) „Povezanost između samoubistva bračnih drugova i mentalnih, fizičkih i socijalnih zdravstvenih ishoda: Longitudinalna studija zasnovana na registru koji pokriva celu zemlju“, *JAMA Psihijatrija*, 74(5), 456–64
- Ilgen, M., i Kleinberg, F. (2011), „Veza između zloupotrebe supstanci, nasilja i samoubistva“, *Psihijatrijska vremena*, 28(1), 25–7
- Klass, D., Silverman, P., and Nickman, S. L. (1996), *Continuing Bonds: New Understandings of Grief* (London: Routledge)
- Pitman, A., Osborn, D., King, M., i Erlangsen, A. (2014), „Posledice ožalošćenosti zbog samoubistva po mentalno zdravlje i rizik od samoubistva“, *Lanset psihijatrija*, 1(1), 86–94
- Ross, C. (2014), „Samoubistvo: Jedan od skrivenih rizika adiktivnosti“, *Psihologija danas*, blog

- Scutti, S. (2016), „Izvršenje samoubistva uvećava rizik od pokušaja samoubistva među članovima porodice i prijateljima za 65%“, *Medikal dejli*, <https://www.medicaldaily.com/suicide-bereaved-self-destruct-371022>
- Shapiro, F. (1995/2001), *Eye Movement Desensitization and Reprocessing: Basic Principles, Protocols and Procedures*, 1st/2nd edns (New York: Guilford Press)
- Shapiro, F. (2002), „Paradigms, Processing, and Personality Development“, u F. Shapiro (ed.), *EMDR as an Integrative Psychotherapy Approach: Experts of Diverse Orientations Explore the Paradigm Prism* (Washington, DC: American Psychological Association Books), 3–26
- Shapiro, F. (2007), „EMDR, adaptivna obrada informacija, i konceptualizacija slučaja“, *Žurnal za EMDR praksu i istraživanje*, 1, 68–87
- Shapiro, F., Kaslow, F., i Maxfield, L. (eds.) (2007), *Handbook of EMDR and Family Therapy Processes* (New York: Wiley)
- Shellenberger, S. (2007), ‘Using the Genogram with Families for Assessment and Treatment’, u Shapiro, F., Kaslow, F., and Maxfield, L. (eds.), *Handbook of EMDR and Family Therapy Processes* (New York: Wiley), 76–94
- Van der Kolk, B. A. (2014), *The Body Keeps the Score: Brain, Mind, and Body in the Healing of Trauma* (New York: Viking)
- Worden, J. W. (2009), *Grief Counselling and Grief Therapy: A Handbook for the Mental Health Practitioner* (New York: Springer)

Porodica Berger

- Behere, P. (2013), „Religija i mentalno zdravlje“, *Indijski psihijatrijski žurnal*, 55(2), 187–94
- Bierer, L. M., Schmeidler, J., Aferiat, D. H., Breslau, I., i Dolan, S. (2000) „Niski nivo kortisola i rizik od sindroma

- posttraumatskog poremećaja u odraslim potomcima preživelih iz Holokausta“, *Američki psihijatrijski žurnal*, 157, 1252–9
- Borkovec, T. D., et al. (1983), ‘Preliminary Exploration of Worry: Some Characteristics and Processes’, *Behaviour Research and Therapy*, 21(1), 9–16
- Campaigntoendloneliness.org, „Činjenice o usamljenosti“
- Chen, Y., Kim, E. S., i Van derWeele, J. (2020), „Poseta religioznim službama i potonje zdravlje i dobrobit u zrelim godinama: Dokazi iz tri potencijalne grupe“, *Međunarodni žurnal za epidemiologiju*, 49(6), 2030–40
- Cooley, E., et al. (2008), „Materinske posledice po patologiju ishrane i sliku o telu kćerki“, *Ponašanja u ishrani*, 9(1), 52–61
- Curran, L., et al. (2005), „Vremenski trendovi u pojavi poremećaja ishrane“, *Britanski psihijatrijski žurnal*, 186(2), 132–5
- Danieli, Y., Norris, F. H., i Engdahl, B. (2017), „Pitanje je ko, a ne ako: Psihološki poremećaji kod dece preživelih iz Holokausta“, *Psihološka trauma*, 9(Suppl 1), 98–106
- Eckel, S. (2015), „Zašto braća i sestre kidaju veze“, *Psihologija danas*, <https://www.psychologytoday.com/gb/articles/201503/why-siblings-sever-ties>
- Epstein, H. (1988), *Children of the Holocaust* (New York: Penguin)
- Gilbert, P. (2010), *The Compassionate Mind: A New Approach to Life's Challenges* (Oakland: New Harbinger Publications)
- Grossman, D. (1986), *See Under: Love*, trans. Betsy Rosenberg (London: Vintage Classics)
- Halik, V., Rosenthal, D. A., i Pattison, P. E. (1990), „Međugeneracijske posledice Holokausta: Obrasci angažovanja u odnosu majka-kćerka“, *Porodični proces*, 29(3), 325–39
- helpguide.org, „Kako prestatati sa brigom“
- Hogman, F. (1998), „Trauma i identitet kroz dve generacije Holokausta“, *Psihoanalitička revija*, 85(4), 551–78

- Kellermann, N. (1999), „Bibliografija: Deca preživelih iz Holokausta“, AMCHA, Nacionalni izraelski centar za psihoanalitičku podršku preživelim iz Jolokausta i drugoj generaciji
- Kellermann, N. (2001a), „Psihopatologija kod dece preživelih iz Holokausta: Pregled literature za istraživanje“, *Izraelski žurnal za psihijatriju i povezane nauke*, 38(1), 36–46
- Kellermann, N. (2001b), „Prenošenje traume Holokausta – integrativni pogled“, *Psihijatrijski međuljudski i biološki procesi*, 64(3), 256–67
- Kellermann, N. (2008), „Prenesena trauma Holokausta: Kletva ili nasleđe? Otežavajući i olakšavajući faktori transmisije Holokausta“, *Izraelski žurnal za psihijatriju i povezane nauke*, 45(4), 263–71
- Lebrecht, N. (2019), *Genius and Anxiety: How Jews Changed the World* (London: Oneworld Publications)
- Lorenzi, N. (2019), „Šta treba znati o ličnostima starijeg, mlađeg i srednjeg deteta“, *Roditelji*, <https://www.parents.com/baby/development/sibling-issues/how-birth-order-shapes-personality/>
- May, R. (1994), *The Discovery of Being: Writings in Existential Psychology* (New York: W. W. Norton & Co.)
- Neo, P. (2018), „Kako danas izgleda međuzavisno ponašanje (i kako ga promeniti)“, intervju sa Anđelom Melero, *Perpetuaneo*
- Nir, B. (2018), „Transgeneracijska transmisija traume Holokausta i njen izraz u književnosti“, *Genealogija*, 2(4), 1–18
- Pillemer, K. (2020), *Fault Lines: Fractured Families and How to Mend Them* (London: Hodder & Stoughton)
- Rakoff, V., Sigal, J., i Epstein, N. (1966), „Deca i porodice preživelih iz koncentracionih logora“, *Kanadino mentalno zdravlje*, 14(4), 24–6
- Robichaud, M., Koerner, N., id Dugas, M. (2019), *Cognitive Behavioral Treatment for Generalized Anxiety Disorder* (New York: Routledge)

- Rowland-Klein, D., i Dunlop, R. (1998), „Transmisija traume preko generacija: Identifikacija sa roditeljskom traumom u deci preživelih iz Holokausta“, *Australijski i novozelandski psihijatrijski žurnal*, 32(3), 358–69
- Sacks, J. (2010), podcast sa Kristom Tipet onbeing.org
- Scharf, M. (2007), „Dugoročne posledice traume: Psihološko funkcionisanje druge i treće generacije preživelih iz Holokausta“, *Razvoj i psihopatologija*, 19(2), 603–22
- Seidel, A., Majeske, K., i Marshall, M. (2020), „Faktori povezani sa podrškom koju sredovečna deca pružaju svojim roditeljima“, *Porodični odnosi*, 69(2), 262–75
- Seligman, M. (2011), *Flourish: A New Understanding of Happiness and Well-Being – and How to Achieve Them* (Boston: Nicholas Brealey)
- Shrira, A. (2017), „Da li trauma Holokausta utiče na starenje druge generacije?“, rad predstavljen na Godišnjem seminaru inovacija i izazova na polju gerontologije i gerijatrije, Beer-Sheva, Izrael
- Villani, D., et al. (2019), „Uloga duhovnosti i religioznosti u subjektivnoj dobrobiti pojedincaca sa različitim religijskim statusom“, *Granice u psihologiji*, 10(1525), <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2019.01525/full>
- Vohra, S. (2020), *The Mind Medic: Your 5 Senses Guide to Leading a Calmer, Happier Life* (London: Penguin Life)
- Welch, A. (2017), „Roditelji i dalje imaju nesanicu zbog brige o svojoj odrasloj deci“ www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov
- Yamagata, B., et al. (2016), „Specifično ženski obrasci međugeneracijske transmisije u ljudskom kortiko-limbičnom krugu“, *Žurnal za neurologiju*, 36(4), 1254–60
- Yehuda, R., Daskalakis, N. P., Bierer, L. M., Bader, H. N., Klengel, T., Holsboer, F., i Binder, E. B. (2016), „Izlaganje Holokaustu dovelo je do međugeneracijskih posledica u metilaciji FKBP5“, *Biološka psihijatrija*, 80(5), 372–80

Porodica Krejg i Butovski

- Abel, J., and Clarke, L. (2020), *The Compassion Project: A Case for Hope & Humankindness from the Town That Beat Loneliness* (London: Octopus)
- Allen, J., Fonagy, P., and Bateman, A. (2008), *Mentalizing in Clinical Practice* (Washington, DC: American Psychiatric Press)
- Berkman, L. F., Leo-Summers, L., i Horwitz, R. I. (1992), „Emocionalna podrška i preživljavanje posle infarkta miokarda“, *Anali interne medicine*, 117(2), 1003–9
- Bloomer, A. (2020), „Novo istraživanje biološke međusobne igre kovida 19 i raka“, *GM žurnal*, 26. oktobar
- Cancer.net, „Kako rak utiče na porodični život“
CancerresearchUK.org
- Cole, M. A. (1978), „Razlike u polu i bračnom statusu kod anksioznosti zbog smrti“, *OMEGA: Žurnal o smrti i umiranju*, 9(2), 139–47
- Cook Gotay, C. (1997), komentar na C. G. Blanchard et al., „Krizna raka: Psihološki uticaj na negovatelje u porodici“, *Onkologija*, 11(2)
- Esnaashari, F., and Kargar, F. R. (2015), „Odnos između stava prema smrti i uzrujanosti: Tolerancija, agresija i gnev“, *OMEGA: Žurnal o smrti i umiranju*, 77(2), 1–19
- Evans, J. W., Walters, A. S., i Hatch-Woodruff, M. L. (1999), „Narativi samrtničke postelje: Konstrukt i lingvistička analiza“, *Studije o smrti*, 23(8), 715–33
- Florian, V., i Kravetz, S. (1983), „Strah od lične smrti: Pripisivanje, struktura i odnos sa religioznim verovanjima“, *Žurnal o ličnosti i socijalnoj psihologiji*, 44(3), 600–607
- Fogg, B. J. (2019), *Tiny Habits: The Small Changes That Change Everything* (Boston: Houghton Mifflin Harcourt)
- Fonagy, P. et al. (1997), *Reflective-Functioning Manual, Version*

- 4.1, *For Application to Adult Attachment Interviews* (London: University College London)
- Golics, C., et al. (2013), „Uticaj hronične bolesti pacijenta na kvalitet porodičnog života: Iskustvo iz 26 specijalnosti“, *Međunarodni žurnal za opštu medicinu*, 2013(6), 787–98
- Maggies.org, „Uznepredovali rak i emocije“
- Mannix, K. (2017), *With the End in Mind* (Glasgow: William Collins)
- Medicalxpress.com (2015), „Emocionalno zdravlje muškaraca sa rakom često ostaje zanemareno“
- Mikulincer, M. (1997), „Strah od lične smrti u zreлом dobu: Uticaj ranih i nedavnih gubitaka“, *Studije o smrti*, 21(1), 1–24
- Morasso, G. (1999), „Psihološka i simptomatska uzrujanost pacijenata sa neizlečivi rakom sa ispunjenim i neispunjenim potrebama“, *Žurnal za bol i upravljanje simptomima*, 17(6), 402–9
- Okun, B., i Nowinski, J. (2011), *Saying Goodbye: How Families Can Find Renewal Through Loss* (New York: Berkley)
- Rabkin, J. G. et al. (1993), „Otpornost na nevolje među dugovečnim preživelim od side“, *Bolnička i društvena psihijatrija*, 44(2), 162–7
- Samuel, J. (2017), *Grief Works: Stories of Life, Death and Surviving* (London: Penguin Life)
- Sandberg, S., i Grant. A. (eds.) (2017), *Option B: Facing Adversity, Building Resilience and Finding Joy* (London: W. H. Allen)
- Smith, Y. (2019), „Učinak raka po porodični život“, *Njuz medikal lajf sajenses*, onlajn publikacija, februar
- Snyder, C. R. (2002), *Hope Theory: Rainbows in the Mind* (Lawrence: University of Kansas Press), 249–75
- Stein, A., i Russell, M. (2016), „Teorija privrženosti i post-kultnog oporavka“, *Terapija danas*, 27(7), 18–21

- Timmerman, C., i Uhrenfeldt, L. (2014), „Prostor za brigu: Iskustva pacijenata o dobrobiti, olakšanju i nadi za vreme ozbiljne bolesti“, *Skandinavski žurnal za nauke o brizi*, 29(3), 426–34
- Tomer, A. (2000), *Death Attitudes and the Older Adult: Theories, Concepts and Applications* (New York: Brunner-Routledge)
- Wall, D. P. (2013), „Reakcija na dijagnozu lokalizovanog raka prostate: Iskustva muškaraca sa normalnom uzrujanošću u toku prva 3 meseca po donošenju dijagnoze“, *PubMed*, 36(6), E44–50, www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov

Zaključak

- Goemans, A., Viding, E., i McCrory, E. (2021), „Maltretiranje dece, viktimizacija vršnjaka i mentalno zdravlje: Neorokognitivna gledišta o ciklusu viktimizacije“, *PubMed*, DOI: 10.1177/15248380211036393
- Yehuda, R., Daskalakis, N., i Lehrner, A. L. (2021), „Međugeneracijska trauma se povezuje sa izmenama ekspresije u glukokortikoidnim i sa imunošću povezanim genima“, *Neuropsihofarmakologija*, 46(4), 763–73

Dvanaest kriterijuma za dobrobit porodice

- Bettelheim, B. (1995), *A Good Enough Parent*, 2nd edn (London: Thames & Hudson)
- Bowlby, J. (1982), *Attachment* (New York: Basic Books)
- Bradford, D., i Robin, C. (2021), *Connect: Building Exceptional Relationships with Family, Friends and Colleagues* (New York: Penguin)
- Faber, A., i Mazlish, E. (2012), *Siblings Without Rivalry: Help Your Children to Live Together So You Can Live Too* (London: Piccadilly Press)
- Gendlin, E. T. (2003), *Focusing: How to Gain Direct Access to Your Body's Knowledge* (London: Rider)

- Gibson, L. C. (2015) *Adult Children of Emotionally Immature Parents* (Oakland: New Harbinger)
- Jory, B., i Yodanis, C. L., „Moć: Porodični odnosi, bračne veze“, *Enciklopedija porodice i braka*, <https://family.jrank.org>
- Neff, K. (2011), *Self Compassion: The Proven Power of Being Kind to Yourself* (New York: HarperCollins)
- Neufeld, G., i Mate, G. (2019), *Hold On to Your Kids: Why Parents Need to Matter More Than Peers* (London: Vermilion)
- Siegel, D. J., i Bryson, T. P. (2020), *The Power of Showing Up* (London: Scribe UK)
- Siegel, D. J. i Bryson, T. P. (2012), *The Whole-Brain Child: 12 Proven Strategies to Nurture Your Child's Developing Mind* (London: Robinson)
- UKEssays.com (2018), „Uloga strukture moći u porodici“

Kratka istorija porodice

- Barker, H., i Hamlett, J. (2010), „Živeti iznad radnje: Dom, posao i porodica u engleskoj 'industrijskoj revoluciji“, *Žurnal za istoriju porodice*, 35(4), 311–28
- Bengtson, V. (2001), „Predavanje povodom Bardžisove nagrade: Iza uže porodice: Sve veća važnost multigeneracijskih spona“, *Žurnal o braku i porodici*, 63(1), 1–16
- Berrington, A., Stone, J., i Falkingham, J. (2009), „Promenljivi aranžmani življenja kod mladih punoletnika u Ujedinjenom Kraljevstvu“, *Popularni trendovi*, 138, 27–37
- Burgess, E. (1930), „Nova zajednica i njena budućnost“, *Anali Ameriočke akademije političkih i društvenih nauka*, 149, 157–64
- Burgess, E. W. (1931), „Porodična tradicija i ličnost“, u K. Yung (ed.), *Social Attitudes* (New York: Henry Holt), 188–207
- Chambers, D. (2012), *A Sociology of Family Life: Change and Diversity in Intimate Relations* (Cambridge: Polity Press), 1–25

- Clulow, C. (1993), „Nove porodice? Promene u društvima i porodičnim odnosima“, *Seksualna i bračna terapija*, 8(3), 269–73
- Delphy, C., i Leonard, D. (1992), *Familiar Exploitation: A New Analysis of Marriage in Contemporary Western Societies* (Cambridge: Polity Press)
- Dunlop Young, M., i Willmott, P. (1957), *Family and Kinship in East London* (London: Routledge)
- Edgar, D. (2004), „Globalizacija i zapadnjačka pristrasnost u porodičnoj sociologiji“, u Treas, J., Scott, J., i Richards, M. (eds.), *The Wiley Blackwell Companion to the Sociology of Families* (Oxford: Blackwell), 1–16
- Hantrais, L., Brannen, J., i Bennett, F. (2020). „Promena porodice, međugeneracijski odnosi i političke implikacije“, *Savremena sociologija*, 15(3), 275–90
- Howard, S. (2020), „Da li je prihvatljivo da feministkinja angažuje čistačicu?“, *Gardijan*, 8. mart
- Ives, L. (2018), „Veličina porodice srozana na rekordno niskih 1,89 dece“, BBC zdravlje, 22. novembar
- Jenkins, S., Pereira, I., i Evans, N. (2009), *Families in Britain: The Impact of Changing Family Structures and What the Public Think*, Ipsos MORI Policy Exchange
- Mabry, J. B., Giarrusso, R., i Bengtson, V. L. (2004), „Generacije, tok života i promena porodice“, u Treas, J., Scott, J., and Richards, M. (eds.), *The Wiley Blackwell Companion to the Sociology of Families* (Oxford: Blackwell Publishing), 85–108
- McCartan, C., Bunting, L., Bywaters, P., Davidson, G., Elliott, M., i Hooper, J. (2018), „Poređenje srodničke brige u Ujedinjenom Kraljevstvu sa četiri države: Odnos između formalne srodničke nege i prikraćenosti“, *Socijalna politika i društvo*, 17(4), 619–35

- Schwartz Cowan, R. (1976), „'Industrijska revolucija' u domu: Kućna tehnologija i društvene promene u 20. veku“, *Tehnologija i kultura*, 17(1), 1–23
- Smart, C. (2004), „Nove teorije o porodici“, *Sociologija*, 38(5), 1043–8.
- Tadmor, N. (1996), „Koncept porodičnog domaćinstva u Engleskoj u osamnaestom veku“, *Prošlost i sadašnjost*, 151, 111–40.
- Turner., Bryan S. (2004), „Religija, romantična ljubav i porodica“, u Treas, J., Scott, J., i Richards, M. (eds.), *The Wiley Blackwell Companion to the Sociology of Families* (Oxford: Blackwell)
- Wallis, L. (2012), „Sluge: Život ispod stepenica“, BBC njuz, 22. septembar
- Weeks, J., Heaphy, B., i Donovan, C. (2004), „Lezbijska i gej porodica“, u Treas, J., Scott, J., Richards, M. (eds.), *The Wiley Blackwell Companion to the Sociology of Families* (Oxford: Blackwell), 340–55

Dodatak

- acesaware.org, „Upitnik o štetnim iskustvima iz detinjstva za odrasle“
- Barlow, A., Ewing, J., Janssens, A., i Blake, S. (2018), „Sažeti izveštaj o Šekltonskom projektu o vezama“, Univerzitet Egzeter
- cdc.gov (2020), „Štetna iskustva iz detinjstva (ACEs)“
emdrassociation.org.uk
- Felitti, V. J., et al. (1998), „Odnos zlostavljanja u detinjstvu i disfunkcionalnosti u domaćinstvu sa mnoštvom vodećih uzroka smrti odraslih: Studija štetnih iskustava iz detinjstva (ACE)“, *Američki žurnal za preventivnu medicinu*, 14(4), 245–58
- myrootsfoundation.com, Skala „Da li znate?“